

ZONDAG 38.

lezen: Marcus 2:23-28 zingen: Psalm 147:10
Psalm 146:8
Psalm 149:1,2
Gezang 10:6

Alle psalmen werden in de oude berijming gezongen.

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus!

Wat hééft onze Zaligmaker toch veel tegenspraak ondervonden in de dagen Zijner omwandeling op aarde! Wanneer de schrijver van de brief aan de Hebreëen z'n wonderschone 11e hoofdstuk heeft voltooid, waarin hij ons de namen heeft genoemd van grote, tróúwe getuigen, dan komt hij in hoofdstuk 12 te spreken over ons volmaakte Voorbeeld, over de Here Jezus. En dan schrijft hij met het oog op Hem deze opwekking neer: "Vestigt uw aandacht dan op Hem, Die zúlk een tegenspraak van de zondaren tegen Zich heeft verdragen..." 't Is me nu te doen om díé woorden, dat Christus zo'n tégenspraak van de zondaren heeft moeten verdragen. En dan denk ik maar onmiddellijk aan het onderwerp, waarmee we ons vanavond hebben bezig te houden: aan het 4e gebod. Dat begon aldus: "Gedenk de dag van de sjabbàt, van de rust." Men heeft het niet kunnen úítstaan, dat de Heiland op die dag zieken genas. En dat Hij Z'n discipelen in bescherming nam, mensen die op de Sabbatdag langs een korenveld hadden gelopen, en toen wat halmen tussen hun handen hadden gewreven, het kaf eraf geblazen, en de graankorrels in hun mond gestopt. Daar hadden ze zo'n trék in gekregen! Maar volgens de Farizeeën hadden Jezus' discipelen zodoende het sabbatsgebod overtreden! Stond het er niet, in Exodus 33 vers 21? "Zes dagen zult gij arbeiden, maar op de zevende dag zult gij rusten. Ook in de ploegtijd en in de oogst zult gij de rustdag houden." Daar hadden Jezus' discipelen zich niet aan gestoord, want ze hadden "geogst". Geóogst...! Natuurlijk was dat overdreven geredeneerd: 't was zóéken! Maar dat heeft de Here Jezus die Farizeeën nu maar niet verweten. Hij heeft ze nog gespaard; "verdragen", zou Hebreëen 12 zeggen. "Een zacht woord keert de grimmigheid af, maar een hard woord doet de toorn oprijzen!", zegt de Spreukendichter. Maar de Heiland heeft die mensen toch onderwezen!

In de eerste plaats heeft Hij laten voelen, dat die mensen, die discipelen, trék hadden. Er staat zelfs in Matthéüs 12 dat ze hóngers hadden! En de Here heeft toen eens herinnerd aan David, die in tijd van nood zelfs wel van de heilige tóónbroden had gegeten, die anders uitsluitend voor de heilige priesters waren. Dus: de Here Jezus debatteerde niet, maar Hij vroeg alleen clementie; Hij vroeg alleen barmhartigheid. En Hij deed dat met een beroep op een Woord van God, Zijn Vader, zelf. Had Die niet bij de profeten vermanend tegen al die uitslovers, die zich zo druk maakten bij de tempel te Jeruzalem, gezegd: "Ik wil barmhartigheid, en geen offerande!" Dat is kort gesproken natuurlijk: de Here wíldte wel offerande, maar Hij stelde het schérp! "Ik wil barmhartigheid, en geen offerande!" En de Heiland zei verder: "Als u dààraan had gedacht, dan zou u de onschuldige niet hebben veroordeeld!" Hoort u dat? Ronduit verklaarde de Here Jezus Zijn discipelen dus voor ónschuldig! En toen kwam tenslotte déze uitspraak uit 's Heilands mond: "De Sabbat is gemaakt om de mens, niet de mens om de Sabbat!"

Gemeente, hoe de Farizeeën toen weer op die laatste uitspraak van de Here Jezus hebben gereageerd, dat vernemen we niet. Ze zijn het er natuurlijk niet mee eens geweest! Ze hebben natuurlijk gedacht, en misschien ook wel gezegd: "Die man begrijpt er niets van; hij vergeet althans het voornaamste! Want de Sabbatdag is immers in de eerste plaats een dag ter ere Góds!, ter ere Góds!, ter ere Góds! Het gebod luidt immers: "Gedenk de dag van de sjabbàt, dat ge die hélig!"? Hélig!! Nou, wat is "heilig"? Dat wil toch zeggen dat ge die afzondert ter ere Góds! ter ere Góds! De ere Gods gaat toch zeker boven al??"

Vindt u 't ook niet erg Gereformeerd klinken?

Gemeente, als u de Farizeeën zo had horen reageren op de Here Jezus, als u ze zo tegen elkaar had

horen spreken, aan welke zijde zou ú dan hebben gestaan? Och, laten we 't elkaar maar niet moeilijk maken! Héél die tegenstelling zou de Here Jezus, denk ik, onmiddellijk als onwézenlijk, als totaal ónjuist van de hand hebben gewezen. Ook de Here Jezus heeft immers zeer kort gesproken, kórt! Ja, dat moet de Bijbellezer eens goed weten! Dat mocht Christus doen, en dat mag de Heilige Geest nou zo vaak doen: kórt spreken! Ja, en dan moeten wíj aan de gang! Oppassen, dat je geen ongelukken maakt! En dan horen wij Schrift met Schrift nauwkeurig te vergelijken, en dan de speciale, de specifieke bedóéling van zo'n bepaalde Schriftplaats na speuren. De Here Jezus heeft kórt gesproken. Ik bedoel dat zó: Hij heeft zich nou eens even tot één bepaalde strekking van het sabbatsgebod beperkt -en de rest laten rusten- door te zeggen: "De sabbatdag is ingesteld voor de méns, en níét andersom!"

Natuurlijk heeft de Here Jezus daarmee dat andere niet ontkend, namelijk dat de Sabbatdag ook een dag was die moest strekken ter ere Gods, natuurlijk niet! De Here Jezus heeft ook heus wel geweten, dat het 4e gebod luidt: "Gedenkt de dag van de Sjabbààth, dat gij die héligit...", dat wil zeggen: "...dat gij die afzondert voor Gód." Maar daar ging het Hem in deze situatie nu immers eens níét om! Het ging Hem er om, de Farizeeën duidelijk te maken, welke fóút die mensen maakten!

Deze mensen hadden namelijk aan die schóne dag, die God aan Zijn gemeente van de oude bedeling geschonken had, een heel andere betekenis gegeven dan God bedoeld had. Die hadden ze vermínt tot een affreus lélijke dag! Ze hadden van die BLIJDE feestdag een ZWARTE dag gemaakt! Op Sabbat mocht je niet dít, en op Sabbat mocht je niet dàt, dat was allemaal uitgekiend. Op Sabbat mocht je bijvoorbeeld niet verder lopen dan 2000 el, van huis af; da's ongeveer een kilometer, nog niet eens. Op Sabbat mocht je geen schoenen dragen met spijkers erin, want dan tilde je een last op, en in het boek Nehemia stond dat je geen last op Sabbat mocht dragen. 't Zijn maar een paar voorbeelden, maar zo zou er nog meer te noemen zijn, op het belachelijke af! Men had van de Sabbat een plàæg gemaakt, een kwelling, een zwàrte dag! Ik ken één iemand, die dat wel leuk gevonden zal hebben: de satan! Nu, en voor dàt kwaad heeft de Here Jezus nu geprobeerd de ogen van die tegenstanders, die tegensprekers, te openen, door die bekende uitspraak: "De Sabbat is gemaakt om de méns, niet andersom: de mens om de Sabbat!"

Heeft de Here Jezus daar nu eigenlijk wat nieuws mee gezegd? Welnéé! Daarmee heeft Hij niet anders gedaan dan een heel oude waarheid herhalen, in volkomen overeenstemming met wat allang te lezen stond in de toen al bestaande Bijbel, met name in de Pentateuch. Dat had God Zelf direct al gezegd op Horeb, op Hóreb al!, toen Hij de Sabbat aan Israëel schonk als een wéldaad. Dat volgde eigenlijk reeds uit het woord zelf: "sjabbààt" of "sjabbaatóóm". Dat hield, zoals iedereen onmiddellijk kan horen, verband met het wérkwoord "sjabbat", dat "rusten" betekende, "vakantie houden". Nou, wie krijgt er nou niet graag vakantie? Wie kijkt er nou lelijk als-ie vakantie krijgt? Wie vindt vakantie nou een last, een plaag?? Nu moet u eens even dat hebreeuwse woord "sjabbààt" vergeten, en ook even het woord "zondag"; neem nu eens het woord "vakantie"! Bent u er kwaad om als u extra vakantie krijgt?? 't Moest toch eigenlijk overbodig zijn om zo'n vraag te stellen, laat staan te beantwoorden! Maar dat hebben we nu aan de Farizeeën te danken! En die ideeën van de Farizeeën zijn niet direct belachelijk gevonden, néé!!, maar die zijn voor serieus versleten! 't Kan gek gaan in de godsdienstige wereld! Zeg maar een rarigheid, en er zijn altijd mensen die zeggen: "Tjonge jonge, wat gaat dàt diep!" En zo hebben de Judaïsten de Christelijke kerk opgeknapt met die Farizeese sabbatsopvatting. En... die zijn zelfs later de eerste viool gaan spelen, óver de Middeleeuwen heen! De Roomse kerk heeft er de meeste last niet van gehad, eerlijk is eerlijk. Maar wíj wel! Tot in ónze dagen toe!

Toen ik 44 jaar geleden als kandidaat te Stellendam op Flakkee preekte, en een paar zondagen later te Scharendijke, op Schouwen, toen ik daar gepreekt had, toen wou ik na de tweede dienst wel eens graag een luchtje scheppen; een eindje wandelen! Ik zat daar bovendien in Scharendijke in een huis vol ouwe mensen, en dan wil je wel eens wat! Maar néé!! "...of ik dat toch asjeblijft niet doen wou, want dat betààmde toch niet??: zómaar op zóndag langs de weg lopen...!" En in mijn eerste gemeente, waar ik toen kwam, te Baarland op Zuid-Beveland, lieflijker nagedachtenis, trof ik dezelfde opvattingen aan. Héél anders dan in Friesland, de eerste gemeente van mijn vader; ik spreek nu van een eeuw geleden.

Als 't goed gevoren had, dan kwamen daar zelfs de oude zusters op de schaats naar de kerk! Maar... ik moet er toch van die Zeeuwse mensen weer eventjes bijzeggen, dat ze er geen enkel bezwaar tegen maakten, wanneer je op zondag op de fiets naar de kerk ging, of per rijtuig, en later per auto. Of, dat je zondagsavonds als jongen naar je meisje ging, of, dat men kennissen ging bezoeken. We werden zelfs wel gehaald door een boer, met z'n auto, om 's zondags een avondje op z'n boerderij door te brengen!

Kijk! Dat was toch ook weer fris, in Zeeland! En daar waren we hier in Nederland, in het centrum des lands, toentertijd nog lang niet aan toe! 't Is hier in Schiedam gebeurd, kort vóór dat ik hier kwam, dat zich toen een heel spektakel heeft afgespeeld. Toen was iemand zo vrij geweest om z'n vrouw en z'n kindje op een zondagavond per rijtuig naar de kerk te laten brengen, om die baby te laten dopen. Ouderlingen hebben toen de vúíst tegen de man opgestoken!! Alsof we nog onder de oude bedeling leefden, met haar Sabbat, én... trouwens... reeds onder die óúde bedeling was de Sabbatdag helemaal niet bedoeld om zo krék te worden uitgerekend, niet bedoeld als een last en als een plaag, maar als een dag van gúnst, van genót, van vrijheid, van rúst, en zodoende van zégen voor de mens, ook gewone fysieke en psychische zegen! De HERE heeft dat Zelf alreeds onmiddellijk op Horeb gezegd, blijkens het 4e gebod. Hij heeft die dag namelijk niet alleen gehéligd voor Hém, maar ook gezégend voor de méns; gezegend, dat wil zeggen: er een verkwikking in gelegd! Zó moeten we dat zien! En dat we dat góéd zien, dat kunt u controleren aan de volgende twee feiten.

Zoals u weet is Mozes, na de afkondiging van de Tien Woorden, door God ontboden om op de berg te komen. En toen heeft God de HERE Zijn bedoeling met die Tien Woorden eens wat nader verklaard. Het oudste commentaar op de Tien Woorden is door God Zelf gegeven, en die heeft Mozes aangetekend, en dat staat voor ons nu nog altijd in Exodus 20, 21, 22 en 23. En blijkens die aantekeningen van Mozes daar, heeft God toen ook iets gezegd over het 4e gebod; zelfs wel twee keer! En wat valt nu op in die twee aantekeningen van Mozes, uit de mond van God over het 4e gebod? Ten eerste dit: dat God het hele woord "Sabbatdag" toen helemaal niet genoemd, gebruikt heeft! Dàt was de hoofdzaak niet! En ten tweede dit: dat God ter verduidelijking van Zijn bedoeling met het 4e gebod als volgt heeft gezegd: "k Zal eens een voorbeeld geven. Wanneer het nu eens gebeurt, dat iemand uit jullie midden zes jaar bij je gediend heeft, dan moet je hem in het zevende jaar als een vrij man laten gaan hoor!" En de tweede keer gaf de HERE dit voorbeeld: "Wanneer je akker je zes jaar gediend heeft, dan moet je hem in het zevende jaar met rust laten, OPDAT de armen van uw volk eten!" Hóórt u dat? Ziet u dat de Here Jezus niets nieuws gezegd heeft, toen Hij tot de Farizeeën sprak dat het gebod van de Sabbat een bevel van Zijn Vader inhield voor de Israëlieten, om míld te zijn tegen elkaar, barmhartig, vriendelijk; mekaar de helpende hand te geven? Dàt zei nou het 4e gebod! En dat stond in de Bijbel, en dat konden de Farizeeën beter lezen dan u en ik, want die kenden Hebreeuws, de Schriftgeleerden; en ze zàgen het niet! Ja! Dat kàn! De Bijbel uit je hoofd kennen, en nóg niet zien wat God nu eigenlijk bedoelt! En dat andere feit? Ja, 't is jammer, ik kan natuurlijk uit het breedste commentaar die ooit op het 4e gebod gegeven is vanavond alleen maar een paar dingen zeggen. Maar dat commentaar is te vinden in Deuteronomium. Pràchtig! pràchtig! Mozes heeft dat commentaar 40 jaar later gegeven, dus kort voor zijn dood.

Twee grote hoofdstukken: Deuteronomium 15 en 16. Maar... wat is nu wéér het eerste wat je bij Mózes opvalt? Wéér dit: dat ook Mozes in die twee omvangrijke hoofdstukken over de Sabbat, het hele woord "Sabbat" of "Sabbatdag" niet bezigt! 't Komt niet voor bij Mozes, in Deuteronomium 15 en 16! Dus die is ook al net zo te werk gegaan als zijn grote Leraar, de Here God, op Horeb 40 jaar eerder, toen hij boven moest komen. Dus dat ten eerste. Die dàg was de hoofdzaak niet, zoals je dat van sommige mensen hoort: "vijf minuten vóór twaalven mag het nog wel, maar vijf minuten na twaalven, dan mag het niet meer!"

En ten tweede dit: ook Mozes heeft er toen de nadruk op gelegd, dat men in Israël ingevolge het sabbatsgebod barmhàrtig zou moeten zijn voor elkaar! Dat God dàt bedoelde. Bij voorbeeld. Als je nu in de schuld stond bij een ander, hè? Je had bijvoorbeeld graan moeten lenen, of geld, dan mocht je er op rekenen dat je dat na 6 jaar zou worden kwijtgescholden. Het 7e jaar was het jaar van de "sjemittàh",

van de kwijtschelding. En een ander voorbeeld gaf Mozes, net als zijn Goddelijke Leermeester: "Als iemand 6 jaar bij je gediend heeft, denk er om: dan moet je hem in het 7e jaar vrijuit laten gaan!" Alleen, toen heeft Mozes er met de gepaste vrijmoedigheid nog wat aan toegevoegd, wat de HERE nog niet gedaan had! Mozes zei toen: "En zul je hem dan niet met lege handen laten gaan?, maar zul je hem dan met mildheid wat meegeven van je kleinvee? Geef hem maar een paar schapen of geiten mee! En zul je hem ook wat meegeven van de dorsvloer? Geef hem graan mee! Die man moet toch ook eten? Dan kan hij brood bakken! En geef hem ook wat van de perskuip: olie, maar ook wijn: laat hem eens een beetje vrolijk zijn!" Dat kunnen onze diakenen ter harte nemen! Niet alleen verzórgen, maar ook zó zorgen, dat er méér dan genoeg is! Dat er ook geld is voor een glaasje wijn! Een mens moet toch-es vrólijk wezen??

Dààr hebt u nu de nadere verklaring van het 4e gebod, aan Israëel gegeven door Mozes, en dat is nu nog altijd te vinden in het boek Deuteronomium! En wat leren wij daar nu vandaag uit? Daar kunnen wij nú nog uit proeven: de géést die God in het 4e gebod heeft willen leggen; wat Hij er nu eigenlijk mee bedoeld heeft! Déze geest, waarvan de Farizeeën geen snars hebben begrepen, en waarvan de latere geesteskinderen van de Farizeeën in de Christelijke Kerk -want die zijn er gewéést!- net zo min wat hebben begrepen! Maar een geest, die onze lieve Heiland kórt heeft aangeduid; kórt, klààr en kràchtig! met Zijn uitspraak, die ik nog éénmaal moge herhalen: "De Sabbat is gemaakt om de mens, niet de mens om de Sabbat!" We moeten de dingen niet op z'n kop zetten!

Dus u ziet nu toch wel wat dat allemaal voor ons betekent? Voor ons, die nu immers geen Sabbatdag meer hebben; kom kom! Want de Sabbat is één van de vele schaduwen geweest van het Oude Testament, "...en àl die schaduwen zijn vervuld", zegt Paulus -Galaten 4, Efeze 2- "de schaduwen zijn vervuld!" De Sabbat heeft behoord tot het Horebverbond, is daar een téken van geweest: Exodus 31. En het Horebverbond, dat ís er niet meer, dat is verouderd, dat is verdwénen! Hebreëën 7, 8 en 10, daar kunt u het lezen! Een Sabbatdag bestààt er nu niet meer! En daarom... Christenen moesten daarom ook liever niet hun wekelijkse rustdag "sabbat" genoemd hebben, zoals dat gebeurd is in onze Nederlandse zondag 38! In de oorsprónkelijke uitgave van zondag 38, in de Duitse vertaling (dat is de eerste geweest), en in de Latijnse vertaling, geschiedde dat dan ook niet! Maar de man, die deze mooie afdeling vertaald heeft in het Nederlands -dat was een dominee, Petrus Dathenus, die is alleen een beetje dom geweest! Die heeft gesproken van: "de Sabbatdag, dat is de rustdag." Dat staat er helemààl niet! Er wordt alleen maar gesproken van "de rustdag"! Wij vieren thans geen wekelijkse rustdag meer uit hoofde van het 4e gebód, maar ter gedachtenis van de opstanding van onze Here Jezus Christus! En daarom doen we 't op de éérste dag der week!

"Mààr...", zo hoor ik daar vragen, "heeft dan alles wat u daareven opgehaald hebt uit het Oude Testament, dat dat zo mooi was, uit Exodus en uit Deuteronomium, over de geest, en over de bedoeling van God en van Mozes met het 4e gebod, heeft dat dan vandaag allemaal zijn betekenis verloren, en hebt u dan voor niets staan te praten??" Ik antwoord: "In het gehéél niet!" Daarover nog dit.

Gemeente, als u dit gebod tot op de bódem begrijpen wilt, ach, herinnert u zich dan eens die heldere les, die uw vaders u hebben nagelaten in Artikel 25 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis. Daar staat rónduit, dat de schàduwen der Wet -Wet betekent Thora, nietwaar? de Wet van het Horebverbond- dat de schaduwen der Wét thans voor óns niet meer verplicht zijn! 'k Zal eens een paar voorbeelden geven. Ons is thans het eten van varkensvlees niet meer verboden; een varken was een onrein dier. Maar er zit nog wel iets in dat u ter harte kunt nemen, want God de HERE heeft aan Zijn oude volk een bést menu gegeven! Als u last hebt van ingewandsklachten, dan is het eerste wat de internist u ontzegt: varkensvlees! Gods menu voor Israëel was uitstekend; vooral erg agrarisch! Eet maar agrarisch, da's gezond! Een ander voorbeeld. Ons wordt thans niet meer per se geboden om, als je boer bent, je akker om de zes jaar één jaar met rust te laten. Al heeft een landbouwer van grote bekwaamheid, een knappe kerel, een knappe boer -die heb je ook!- mij eens een keer verzekerd, dat het nog altijd goed is voor de grond om hem ook eens een keer níét te ploegen! Want wat is ploegen? Openscheuren, bezéren! De grond, ook zelfs de grónd, moet eens een keer rústen! In Gods schaduwachtige wetten voor Israëel lag

allerlei wijsheid besloten, die zelfs vandaag nog behartigenswaardig is: medisch, landbouwkundig, en 'k zou meer kunnen noemen! Maaar... bevolen, bevólen worden deze dingen ons niet meer! En zó is 't nu ook met het vieren van een rustdag om de 7 dagen, op de 1e dag. Dat wordt ons niet meer gebóden, al moet ik er wel bijzeggen: het verdient aanbeveling om op geregelde tijden rust te nemen, en dat continue voortwerken, dat onze industriële tijd meebrengt, is slécht voor de gezondheid; vraag het maar aan uw dokter: maagklachten!

Maar wat is nu het blijvende in het 4e gebod? Nog even over Artikel 25. Daar staat dus éérst, dat de schaduwen der wet vervuld zijn, en dat het gebruik daarvan onder de Christenen dient wéggenomen te worden! Dusse... géén sabbatisme asjeblijft! Maar dàn komt het. "Nochtans... nóchtans blijft ons de waarheid en substantie daarvan, in Christus Jezus, in Wie zij hun vervulling hebben." Mag ik het nog eens lezen? "Nochtans blijft ons de waarheid en substantie daarvan, in Christus Jezus, in Wie zij hun vervulling vinden." Welke blijvende evangelische houding hebben God en Mozes aan Israël, en aan de Kerk van alle eeuwen, bevólen door middel van het 4e gebod? Deze: dat men elkaar behandelen zou als mede-bondelingen! U moet niet denken dat u een apart verbond met God hebt hoor, of God met u! Géén individualisme! God de HERE heeft Zijn Verbond met meer dan één kind! We moeten elkaar eren als mede-bondelingen! En als je dàt doet, dan zullen we onder het oog van onze grote Verbondsgod elkaar toch niet uitbuiten? Elkaar toch niet exploiteren? Elkaar toch niet afjakkeren, en uitkleden, en afzetten, en afleggen? Dat kàn toch niet? Onder het oog van ons aller Heer en Meester: God! Wij als mede-bondelingen, kinderen in één huis, dat kàn toch niet?? Nee! Maar dan zijn we barmhartig tegen elkaar, dan zijn we toch broers en zusters? Precies wat de Here Jezus metéén zei, toen dat daar over de Sabbat liep, in die situatie van die discipelen, die dat hadden gedaan, die dat koren hadden opgegeten: die jongens hadden trék!

Ach! àch! àch! àch...!! hadden wij Christenen maar béter geluisterd naar God Zelf in het 4e gebod, naar God in Exodus 20 tot 23, naar Mozes in Deuteronomium 15 en 16, en naar de Here Jezus in de Evangeliën! Als wij, Christenen, ons wat meer Christelijk-sociaal hadden gedragen... dan -denk ik- zou de politieke geschiedenis er in de Christenlanden wel anders uitgezien hebben vandaag! Je kan ook communisten fókken! De verdrukking kan een wijze dól maken, en hem naar de P.v.d.A. jagen! Ik zeg het niet uit de hoogte; wat heb ik zelf niet een enorme achterstand in moeten halen, voordat ik het 4e gebod begreep als een gebod van de barmhàrtigheid! En nóg blijft al ons werk gebrékkig!

Enfin! Hier beneden ís de volmaaktheid ook nog niet! Die komt, die komt, die komt pàs... als onze Zaligmaker wederkeert, en Híj voor ons zal meebrengen... -'t komt alles van Hém, we krijgen 't kadó!-...de rust van de éeuwige Sabbat, naar de belofte van Hebreëen 4: "Er blijft dus een sabbatsrust voor het volk van God."

Dàarin te mogen binnengaan... God verwaardige ons allen ertoe, uit louter genade! Dàar zal de schone schaduw van de Oud-Testamentische Sabbatdag pas ten volle vervuld zijn! Dàn geen vernederende arbeid meer! Want er is toch veel arbeid die zéér doet! "Arbeid adelt..." ja, ja ja! Maar er is ook arbeid die zéér doet! Er is ook vernéderende arbeid! Dàn komt Jezus, en dan krijgen we geen zweet en bloed en tranen meer te offeren, maar dan is er een eeuwig àctief genieten van de vrede en de rust, die Christus voor ons verworven heeft door Zijn dood en lijden, en die Hij al in beginsel aan het licht bracht door óp te staan op de éérste dag der week!

Daarom vieren we nú al zondag! Zondag, élke week! En daarom vieren we straks bij Zijn wederkomst altóós zondag! Zondag...! zondag...! àlle dag...!

Amen.

Ds. C. Vonk, 3 september 1972.